

kem, taki posegi v samo strukturo slovenskega pravopisa se mi niso zdeli ne nujni in ne priporočljivi, ker samo komplicirajo naše pisanje. Slovenski jezik ostaja še nadalje na obrambnih pozicijah zoper slabo prakso in vplive ter togo teoretiziranje in potrebuje mnogo skrbi in ljubezni, nikakor pa ne sporov, kot jih je prinesla enostranska, sicer dobro mišljena, vendar pa v jezikovni praksi nepopularna reforma.

Maria Bobrownicka

POLJSKA SLAVISTIKA PO DRUGI SVETOVNI VOJNI

(Predavanje, ki ga je imela univ. prof. Maria Bobrownicka 16. oktobra 1963 na Oddelku za slovenske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani.)

Razvojna pot poljske slavistike 19. in začetka 20. stoletja ni bila preprosta. Medtem ko je bila slavistika v drugih deželah najtesneje povezana z valom političnega slovanofilstva, je bil pri nas položaj bolj kompliciran. Razkosanje države in poljsko-ruski spor nista ustvarila ugodnega ozračja za razcvet slavističnih študij, a bogata literarna in kulturna tradicija, ki je vezala Poljsko z evropskim Zahodom v dobi renesanse, baroka in razsvetljenstva, je ustvarila v naši kulturi zahodno usmerjenost, tem bolj, ker slovanske literature — z izjemo ruske — v 19. stol. in v zač. 20. stol. niso še bile toliko bogate in razvite, da bi mogle biti za vzor in v pomoč razvoju naše narodne kulture. Na drugi strani pa je romantika in z njo združena folklorna struja opozarjala na ljudsko umetnost, za tem pa tudi — na slovanske literature, ki so ji bile povečini bližje kakor zahodno slovstvo. Toda takoj, ko je ugasnila romantika, ki je pri nas — podobno kakor v Rusiji — trajala znatno manj časa kakor v drugih slovanskih literaturah, in ko je upadlo zanimanje za folkloro, je doživela naša slavistika krizo in kljub precejšnjim dosežkom na nekaterih področjih ostala dolgo stvar majhnih skupin ali pa celo posameznikov.

V takih okoliščinah je prišlo pri nas razmeroma zgodaj do ločitve slavistike od slovanofilstva. Slavistika, prosta vsake čustvene obarvanosti, je postala predmet objektivnega znanstvenega proučevanja. To velja predvsem za jezikoslovje in kasneje za etnografijo, v mnogo manjši meri pa za slovansko literarno zgodovino. To je v toliko razumljivo, ker literarni zgodovinarji in kritiki zmeraj obračajo pozornost predvsem na napredne književnosti, na tiste, ki oblikujejo evropsko literarno kulturo in ji dajejo ton, a med take literature se slovanske dolgo časa niso uvrstile. Razvoj poljske slavistike je bil tedaj neenakomeren: razcvetelo se je jezikoslovje, zlasti slavna krakovska lingvistična šola, študij literature pa je zaostajal. Tak položaj je nastal pred prvo svetovno vojno in je trajal vseh dvajset let med obema vojnama, takšno je bilo stanje leta 1945, ko so se bistveno spremenili pogoji za razvoj naše slavistike, ko je bila ustvarjena podlaga za njen polni razvoj.

Med ugodne okoliščine spada dejstvo, da so se zdaj vsi slovanski narodi znašli v socialističnem taboru, da so izginili narodnostni predsodki in spopadi. Velikega pomena pa je tudi to, da so ti narodi odpravili kulturno zamudništvo glede na zahodno Evropo in da se lahko ponašajo z visokimi umetniškimi dosežki na vseh področjih sodobne umetnosti. In končno najvažnejše: ustanovljena je bila Poljska akademija znanosti — faktor, ki vsklaja razvoj znanstvenega raziskovanja, omogočeno je bilo dolgoročno načrtovanje takih raziskovanj ter razširitev in ustanavljanje novih univerzitetnih kateder. Vse to je odprlo poljski slavistiki nove horizonte in ji omogočilo, da se je lotila mnogih dolgoročnih in skupinskih del.

V teku več kot desetih povojnih let je bil vzgojen tudi nov kader za znanstvenoraziskovalno delo na Akademiji in na univerzah. Slovansko jezikoslovje ima še vedno, vsaj v nekaterih središčih, izrazito premoč nad literarnimi vedami, vendar pa je opazno hitro izravnavanje zaostanka na področju slovanske literarne zgodovine. Na tem odseku dela pretežno mlajši znanstveni rod, saj so bile vojne izgube med starejšo generacijo literarnih zgodovinarjev posebno velike, tako da je leta 1945 primanjkovalo kadra za nastajajoča delovna mesta in so še danes v nekaterih mestih nezasedene katedre. Ko

govorim o slavistiki, izključujem iz tega pojma polonistiko, kajti ta je povsem razumljivo najbolj razširjena in ima v vseh središčih tudi največ znanstvenega kadra.

Poljska akademija znanosti (Polska Akademia Nauk, kratica PAN) v Varšavi ima slovanski inštitut (Zakład Słowianoznawstwa), ki obsega sedem znanstvenih oddelkov: Zahodnoslovansko filologijo, Vzhodnoslovanske književnosti, Ukrajinsko filologijo, Belorusko filologijo, Ruski jezik, Praslovanski slovar in Bohemistiko. Kakor je razvidno iz tega seznama, manjka raziskovalni oddelek za vprašanja jugoslavistike.

Na univerzah imajo katedre za rusko filologijo Varšava, Krakov, Lodž in Vroclav, katedre drugih slovanskih filologij (zahodnih in južnih ali samo zahodnih) pa Varšava, Krakov, Poznanj, Torunj in Vroclav. Od teh imata samo Krakov in Varšava slavistiko kot posebno vejo univerzitetnega študija. Na obeh teh dveh univerzah obstoje tri specializacije: češka, bolgarska in srbskohrvatska. Študij traja pet let, od tretjega leta dalje izbere študent jezikoslovno ali literarnozgodovinsko smer.

Od znanstvenih revij, posvečenih slavistiki, je treba omeniti *Pamiętnik Słowiański*, *Rocznik Slawistyczny*, *Slavia Orientalis* in serijo publikacij *Studia z Filologii Polskiej i Słowianskiej* (Študije iz poljske in slovanske filologije). Vse to so glasila slavističnega inštituta Poljske akademije znanosti v Varšavi. Krakovski oddelek Akademije, ki ima zelo aktivno slavistično komisijo, je začel pred kratkim izdajati serijo *Prace Komisji Słowianoznawstwa PAN* v Krakowie. Naposled je treba omeniti še poznanski center in njegovo *Towarzystwo Przyjaciół Nauk* (Društvo prijateljev znanosti), ki izdaja lastno slavistično glasilo — *Slavia Occidentalis*. Vrh tega izhajajo slavistična dela v založbah posameznih univerz, zlasti krakovske, varšavske in vroclavske, torej centrov, ki imajo najbolje organizirano in razvito slavistiko.

Glede na število znanstvenoraziskovalnih in pedagoških mest ter glede na številčnost znanstvenega kadra izhaja največ rusističnih del — ne upošteva je seveda polonističnih. Poljska rusistika si je postavila za nalogo prikazati medsebojne poljsko-ruske literarne zveze, vplive in stike ter medsebojno sprejemanje teh dveh literatur v narodni kulturi. Med deli te vrste je treba omeniti proučevanje zvez med komedijo poljskega razsvetljenstva, tako imenovano stanislavovsko komedijo, in rusko komedijo Katarinine dobe, nadalje vrsto del, ki obravnavajo Mickiewiczovo bivanje v Rusiji in sprejemanje Puškina na Poljskem; za poromantično dobo imamo obdelano vprašanje vloge, kakršno je pri nas odigrala ruska književnost v času pozitivizma, kakor tudi vprašanje, kako so poznali in sprejemali v Rusiji poljsko literaturo na prelomu 19. v 20. stoletje. Cela vrsta razprav, ki so bile deloma že objavljene, deloma pa so šele v pripravi, se nanaša na sovjetsko literaturo in njeno idejno funkcijo pri nas v dvajsetletju med obema vojnoma.

Drugo skupino rusističnih razprav sestavljajo monografije o pomembnejših ruskih in sovjetskih pisateljih, oziroma podrobne analitične obdelave posameznih umetniških skupin, smeri in struj. Mnogo pozornosti se posveča literarni kritiki, tako njenim klasikom 19. stoletja kakor sovjetski kritiki, zlasti dvajsetih let, v katerih se je oblikovala nova podoba socialistične kulture v križnem ognju nasprotujočih si struj in umetnostnih teorij. Ker se teh vprašanj v Sovjetski zvezi dolgo niso lotevali in se je tam šele zadnja leta pojavilo zanimanje zanje, so poljske študije s tega področja popolnoma pionirskega značaja.

Najmočnejša rusistična središča so Krakov, Vroclav in Varšava, kjer delujejo znani literarni zgodovinarji Wiktor Jakubowski, Marian Jakóbiec in Samuel Fiszman.

Če gre za popularizacijo ruske literature, je bilo na tem sektorju zelo veliko storjenega. Mnogo se prevaja, veliko je izdaj v več delih, precejšen odstotek le-teh ima uvod in komentar. Resnejših zaostankov na tem področju ni, o sodobnih kulturnih pojavih smo na tekočem. V precejšnjem zaostanku smo v proučevanju ukrajinske literature in njenih zvez s Poljsko, čeprav se tudi v tem položaj v zadnjih letih izrazito izboljšuje. Na Poljskem obstoji samo ena katedra za ukrajinsko filologijo in to v Varšavi. Rezultat njenega dela je veliki poljsko-ukrajinski in ukrajinsko-poljski slovar, ki nam je dolga leta manjkal, in nedavno izdana antologija ukrajinske književnosti z uvodom in opombami, zamišljena kot priročnik za študente ukrajinstike.

Varšavsko ukrajinstično središče je razvilo predvsem jezikoslovje (prof. Przemysław Zwoliński). Določeno število jezikoslovnih del s tega področja je v teku tudi v Krakovu in to v okviru katedre za rusko filologijo. V glavnem proučujejo spomenike ukrajinskega jezika 17. stol. Občutno pa je pomanjkanje kadra na področju ukrajinske literarne zgodovine. Edine specialne študije s tega področja dolgujemo prof. Marianu Jakóbcu iz Vroclava, še vedno pa nam manjka celotna zgodovina ukrajinske književnosti in prevodi številnih klasikov.

V beloruski filologiji dela samo katedra v Varšavi pod vodstvom prof. Antonine Jabłońska. Dobili smo že beloruski slovar in izdajo beloruskih ljudskih pesmi, vendar bo treba na tem torišču še mnogo napraviti. Študij zahodnoslovanskih literatur se razvija v Varšavi in Krakovu, kjer obstoje ustrezne specializacije, deloma pa tudi v Poznanju, kjer je deloval pred kratkim umrl prof. Stefan Wierczyński. Bohemistika je pri nas razmeroma mlada znanstvena veja. Sicer je bilo v prejšnjih časih dosti storjenega na tem področju, a to so bila le poljudna, pravzaprav slovanofilska, ne pa znanstveno-raziskovalna dela. Edina resna, fundamentalna študija prof. Mariana Szyjkowskega o vlogi poljske romantike v češkem narodnem prerodu je nastala na Češkoslovaškem in je tam tudi izšla v češčini. Poljska povojna bohemistika je torej začenjala pionirsko, od začetka.

Danes imamo že precej specialnih monografskih razprav s tega področja, poleg tega pa tudi obdelano gradivo in vire o poljsko-čeških literarnih zvezah na prelomu 19. v 20. stol. Pripravljajo se študije o poljsko-čeških gledaliških stikih, zlasti o vprašanju sprejemanja češke drame na poljskih odrih — del tega je že objavljen. V pripravi je tudi več del iz zgodovine češke literarne kritike in dobi med obema vojnama. Na polju literarne bohemistike deluje skoraj izključno samo mlajši znanstveni kader.

Kar zadeva prevode, je bilo v povojnem času storjenega več kot kdaj koli prej. Prevajamo starejše in sodobne pisatelje, njihovo ustvarjalnost pojasnjuje vrsta člankov in uvodov, kljub temu pa se vrzeli le počasi izpolnjujejo.

Slovaške specializacije na Poljskem doslej še nimamo, vendar je Krakov že poskrbel tudi v tej smeri s tem, da šola v Bratislavi specialista za ta vprašanja. Nekaj razprav in fragmentarnih študij je izšlo iz varšavskega in krakovskega kroga. Tičejo se pretežno zvez med poljsko in slovaško literaturo oziroma nekaterih klasikov (Hviezdoslav, Jesenský). Razmeroma najbolje je obdelana romantična doba (obširna študija o sprejemanju Mickievicza v Šturovih časih), medtem ko je obsežna razprava o sprejemu poljske literature na Slovaškem od realizma do konca 1. svetovne vojne šele v pripravi.

O lužiški literaturi imamo samo poljudno-poučne informacije; prva antologija lužiške poezije z uvodom in komentarjem je izšla razmeroma nedavno. Zdaj pripravljajo v Varšavi za knjižno zbirko Biblioteka Narodowa antologijo lužiškega slovstva z znanstvenim komentarjem in obširnimi uvodoma.

Južnoslovanski narodi so danes deležni na Poljskem živega zanimanja. Iz ljudskega slovstva balkanskih Slovanov imamo obdelano in objavljeno jugoslovansko ljudsko epiko, katere dve izdaji sta že razprodani, ter razpravo o makedonski ljudski pesmi. Na polju jugoslavistike dela — podobno kot na področju bohemistike — predvsem krakovski in varšavski center, kjer obstoji na univerzah specialni srbskohrvatski študij. Tudi tu se dela v dveh smereh: ena so kulturni stiki in literarne zveze jugoslovanskih narodov s Poljsko, druga vrsta pa analitično monografskih razprav o ustvarjalnosti posameznih piscev. Prvi krog vprašanj je doživel številnejše publikacije, na monografska dela pa bo treba še nekoliko počakati. Tudi tu deluje predvsem mlajša generacija znanstvenih delavcev; od starejšega rodu je treba omeniti profesorja T. S. Grabowskega, ki je do leta 1960 predaval v Krakovu.

Največ razprav se tiče hrvaškega in srbskega slovstva. Ker ni slovenske in makedonske specializacije, tudi del s tega področja ne izhaja mnogo. Vendar skuša sedaj krakovska univerza navezati ožje stike z Ljubljano in pripraviti strokovnjaka za vprašanja slovenske književnosti. Iz dosedanjih povojnih slovenističnih znanstvenih del je treba omeniti študijo prof. Vojeslava Moleta o slovenski moderni. Tudi popularizacija tega znanstvenega področja in seznanjanje bralcev z literaturami jugoslovanskih narodov vse bolj napreduje. Prevajamo sedaj zelo veliko, vendar spet povečini srbska in hrvaška dela zaradi boljšega znanja tega jezika na Poljskem. Vrzeli se hitro izpolnjujejo, čeprav obračamo pozornost bolj na sodobne avtorje kakor na starejše pisatelje. Iz slovenske literature pa imamo vsaj doslej zelo malo prevodov. Izšli sta samo dve izdaji Cankarjevih novel in po en Tavčarjev, Kozakov in Potrčev roman. Poleg tega so v antologiji sodobne jugoslovanske lirike in v antologiji jugoslovanske vojne novele zastopani tudi slovenski pesniki in novelisti. Tu bo treba še veliko napraviti, saj so to šele prvi koraki na tem polju.

Med deli iz bolgarske literarne zgodovine, ki izhajajo izključno iz krakovskega in varšavskega središča, imamo razprave o medsebojnih prevodih in literarnih zvezah ter nekaj razprav o bolgarskih klasikih. Pripravljajo se tudi večje monografije. Največ zanimanja uživajo pri nas pisatelji simbolizma in dobe med obema vojnama. Med prevodi prevladujejo sodobni pisatelji.

Še nekaj besed o splošnoslovanskih delih, ki se tičejo vseh slovanskih narodov. Ne upoštevam seveda vsakovrstnih slovarjev in jezikoslovnih študij, ki so pri nas najbolj razvite in razširjene. Od drugih zasluži največ pozornosti Slovar slovanskih starožitnosti (Słownik Starożytności Słowiańskich), ki izhaja v posameznih zvezkih. To je skupinsko delo, ki ga vodi prof. Władisław Kowalenko. V pripravi je tudi kolektivno obdelani slovar slovanskih pisateljev 20. stol. Prvi zvezek, ki obsega zahodnoslovanse literature, bo vsakčas zaključen; pripravili so ga pod vodstvom prof. Józefa Magnuszewskega iz Varšave. Drugi zvezek obsega južnoslovanse pisce. Trenutno sestavljajo gesla in pripravljajo gradivo. V tretjem zvezku bo slovanski Vzhod. Vsako geslo obsega biografijo pisca, opis njegovega dela, del bibliografije in izbor tekstov.

Nazadnje je treba omeniti pregled zgodovine slovanskih književnosti, ki ga pripravlja prof. Jakóbiec iz Wrocława. Stvar je zamišljena kot univerzitetni priročnik za študente slovanske filologije. Med najbližje načrte sodijo tudi primerjalne študije o ljudskem slovstvu slovanskih narodov.

Na koncu pa nekaj besed o našem krakovskem slavističnem središču, ki ima že dolgo tradicijo, saj je slavistična katedra na naši univerzi stara že sto let. Kakor smo že omenili, ima tako tradicijo predvsem jezikoslovje, ki se lahko ponaša s takimi imeni kakor so Malinowski, Baudouin de Courthenay, Rozwadowski, Łoś, Nitsch, od živčih pa Tadeusz Lehr — Sławiński, ki je do nedavnega vodil katedro za slovansko filologijo, odkar pa je odšel v pokoj, dela na Poljski akademiji znanosti in sicer kot predsednik občepljskega slavističnega komiteja in slavistične komisije krakowskega oddelka Akademije. Največji znanstveni dosežki Lehra — Sławińskiego v povojnih letih so: določitev lokalizacije pradomovine Slovanov na podlagi jezikoslovnih dejstev, dela za rekonstrukcijo praslovanskega jezika, proučevanje jezika izumrlih polabskih Slovanov in obsega ciril-metodijskega obreda na Poljskem. Na koncu omenjene študije so v zvezi s proučevanjem tisočletja poljske države, tako imen. Millennium, ki mu poljska znanost skupno z vso deželo posveča posebno pozornost.

Zdaj ima katedra za slovansko filologijo, ki jo vodi prof. Stanisław Urbańczyk, 5 oddelkov: 4 jezikovne in 1 literarni. Tu je oddelek za slovansko filologijo (splošna vprašanja, starocerkvenoslovanski jezik), ki ga je do nedavnega vodil Lehr — Sławiński, trenutno pa je brez predstojnika, oddelek za zahodnoslovanse filologijo (prof. Urbańczyk), za južnoslovanse filologijo (prof. Franciszek Sławski), za slovansko dialektologijo (doc. Alfred Zareba) in za novejšo slovanske književnosti (do 1960 pod vodstvom prof. Grabowskega, zdaj pod mojim). Skupno šteje katedra trenutno 6 samostojnih in 10 pomožnih znanstvenih delavcev. Pri katedri obstoje stalni lektorati skupinskih jezikov, to se pravi takih, ki se ujemajo s posameznimi specializacijami — bolgarskega, češkega in srbohrvaškega jezika, ki jih uče lektorji iz ustreznih dežel, pa tudi lektorati izvenskupinskih jezikov — slovaškega, slovenskega in lužiškega. Za vse študente ne glede na izbrano skupino pa je obvezna ruščina. Bibliografija znanstvenih del katedre v povojnih letih je zelo obširna. Omejila se bom le na važnejše postavke iz literarne zgodovine. Izšle so že ali pa so v tisku in izidejo v najkrajšem času študije o ustvarjalnosti Dobrowskega, Zeyerja, Wolkerja, Hore, Hviezdoslava, Kranjčevića, Stankovića, Jovkova, Javorova, Strašimirova, obširne razprave o Bronisławu Grabowskem in njegovih zvezah z zahodnimi Slovani, o sprejemu poljske drame na srbskih in hrvaških odrih ter prav tako o srbski in hrvaški drami na Poljskem, o češki drami v poljskih gledališčih in o polonikih na Slovaškem konec 19. in v začetku 20. stol. Iz korespondence so bila objavljena Šenoina pisma Poljakom in Gjalskega pisma Bronisławu Grabowskemu. V pripravi pa so študije o delih Karla Čapka, o hrvaški naturalistični drami, o glavnih razvojnih tendencah v slovenski dramatiki, o Nazorjevi liriki, o tako imenovanem češkem poetizmu ene od literarnih skupin v proletarski poeziji med obema vojnama na Češkem, o bolgarskem simbolizmu, in končno nekaj manjših razprav iz sedanjega knjižnega ustvarjanja jugoslovanskih narodov.

Prav zdaj se med krakovskim in varšavskim centrom kristalizira obseg specializacij. Varšava usmerja pozornost na ljudsko slovstvo in literaturo 19. stol. ter na zgodovino poljske slavistike in poljskega slovanofilstva. Krakov pa se hoče ukvarjati predvsem z literaturo 20. stol., s slovansko dramatiko in z zgodovino literarne kritike. Velika želja našega središča je ustvariti v Krakovu popolno zahodnoslovanse in južnoslovanse slavistiko in razviti proučevanje ključnih problemov kulture teh narodov.

Poleg Katedre za slovansko filologijo ima Jagielonska univerza v Krakovu, kot že omenjeno, katedro za rusko filologijo z dvema oddelkoma: za zgodovino ruske književnosti (prof. Wiktor Jakubovski) in za ruske jezike (doc. Halina Safarewiczowa).

Katedra šteje 2 samostojna in 7 pomožnih znanstvenih delavcev. Literarno raziskovanje poteka v glavnem v dveh smereh: starejša literatura (do konca 18. stol.) in sovjetska literatura dvajsetih let. Med važnejšimi deli je treba omeniti izdajo in obdelavo Nikitina, Avvakuma, študijo o ruskem satiričnem časopisju 18. stol., o povezavah med poljsko in rusko komedijo 18. stol., o sprejemanju sovjetske literature na Poljskem v letih med obema vojnama, o literarni kritiki Voronskega.

Krakovske polonistike ni mogoče na kratko opisati, potreben bi bil poseben referat, saj je tu študij zelo razvejan in združuje tudi izvrsten in številen znanstveni kader. Dovolj je omeniti taka imena kot so Stanisław Pigon, nedavno umrli Juliusz Kleiner, Henryk Markiewicz (sedanji predstojnik katedre), Kazimierz Wyka, Waclaw Kubacki, Maria Dłuska itd. Ta katedra proučuje starejšo kakor tudi sedanjo književnost, pa tudi literarno teorijo in pomožne vede za zgodovino poljske književnosti.

Medtem ko katedra za slovansko filologijo pripravlja znanstvene delavce, je naloga polonistične in rusistične katedre pripravljati učne kadre za šole, zato je treba tu prišteti še pedagoški pouk. Na vseh teh treh smereh traja študij 5 let in se zaključí z magistrsko diplomó.

Razen univerze razvija aktivno dejavnost na področju slavistike krakovski oddelek PAN. Slavisti imajo lastno slavistično komisijo, v kateri redno referirajo in diskutirajo o tekočih znanstvenih raziskovanjih, vrh tega pa sodelujejo tudi v literarnozgodovinski komisiji, ki združuje literarne zgodovinarje ne glede na specializacijo, in v jezikovni komisiji, ki združuje vse lingviste. Vsaka od omenjenih komisij izdaja svojo serijo del.

V primerjavi s predvojno dobo se je položaj poljske slavistike odločno izboljšal, čeprav je zaostankov in pomanjkljivosti, ki naj se z nadaljnjim delom odpravijo, še vedno dosti. Tako izboljšanje naše slavistike ni zvezano samo s številčnim porastom kadra in znanstvenih mest, temveč z razvojem splošne situacije v znanosti.

Odprava političnih predsodkov in zbliznanje slovanskih narodov v skupnem socialističnem taboru, stalni stiki in izmenjavanje izkušenj, velike državne dotacije za znanstveno raziskovanje, načrtovanje teh raziskovanj in organiziranje skupinskega dela, usmeritev pozornosti na ključno problematiko in bistvena vprašanja, sistematično pripravljane gradiva za prihodnja sintetična dela in nazadnje nova dialektična metoda — vse to so poteze, ki ločijo povojno slavistiko od nekdanje in ji omogočajo, da se loteva pomembnih nalog.

Prevedla Rozka Štefan

Ocene in poročila

IVŠIČEV ZBORNİK

Hrvaški slavisti, kolegi in učenci rednega profesorja za slovansko filologijo v Zagrebu dr. Stjepana Ivšića (1884—1962), so 1960 sklenili, da bodo izdali zbornik v čast temu znanstveniku. Žal ni dočakal živ te pozornosti, ki jo je v polni meri zaslužil bodisi kot znanstvenik, ki je zapustil mnogo kvalitetnih del, bodisi kot univerzitetni učitelj, ki je od 1914 do 1962 vzgojil mnoge generacije slavistov.

Rojen je v slavonski vasi Orahovica, študiral je hrvatskosrbski jezik in klasično filologijo v Zagrebu, slovanske jezike pa v Krakowu, Pragi, Petrogradu, Moskvi in Kijevu. Bil je učenec Tome Maretića, F. Fortunatova in A. Šahmatova. Ukvarjal se je s hrvatskimi in srbskimi dialekti, z zgodovino hrvatskosrbskega jezika, s knjižnim jezikom, z odnosi med slovanskimi jeziki, zlasti z razvojem slovanskega akcenta, in končno z glagolsko književnostjo. Nekatera njegova dognanja, specialno o akcentu, so pomenila prava znanstvena presenečenja in je zaradi njih zaslovel po vsem slovanskem svetu kot odličan strokovnjak.

Dve prilogi v *Zborniku* sta posvečeni neposredno proučevanju Ivšičevega dela. Njegov učenec dr. Dalibor Brozović je zelo informativno in podrobno prikazal opus svojega profesorja kot slovanskega in hrvatskosrbskega akcentologa in označil njegove